

**UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH**

Pla del Campus UPC Sostenible 2030

Acord CG/2022/03/22, de 5 d'abril de 2022, del Consell de Govern, pel qual s'aprova el Pla del Campus UPC Sostenible 2030.

Gerent

- Document amb l'informe favorable de la Comissió d'Economia i Infraestructures de 29/03/2022

CAMPUS
UPC
SQS
TENI
BLE
2030

ÍNDEX

Presentació del Pla	3
MARC DE REFERÈNCIA	4
Antecedents	5
Procés participatiu d'elaboració del pla	6
Abast del pla	8
Marc estratègic	9
Els 20 compromisos 2030 de la UPC Sostenible	12
Governança	14
ÀMBITS TEMÀTICS: GESTIÓ SOSTENIBLE DELS CAMPUS	16
Acció climàtica	17
Transició energètica	18
Consum responsable	19
Campus Saludable	20
ÀMBITS TRANSVERSALS: COMUNITAT SOSTENIBLE	23
Lideratge a l'entorn	24
Cultura de la sostenibilitat	24
Campus Lab, campus que eduquen	25
ACTUACIONS 2022-23	27
Acció climàtica	28
Transició energètica	29
Consum responsable	30
Campus saludables	32
Àmbits transversals	35
ANNEX 1. PROCÉS PARTICIPATIU	37
Participants fase 1	38

Presentació del Pla

Han passat més de vint-i-cinc anys des que la UPC va aprovar el seu primer pla de medi ambient l'any 1996 i en termes de sostenibilitat han canviat les normatives, la percepció social, la concentració de CO₂ i l'emergència climàtica associada, la biodiversitat...però el que ha estat constant és el recolzament i empenta d'una comunitat que vol viure i treballar en un entorn saludable i contribuir a fer d'aquest planeta un lloc perdurable.

Aquest **Pla Campus UPC Sostenible 2030**, elaborat a partir de gairebé 1000 aportacions de tota la comunitat, és hereu d'aquest esperit, i incorpora els canvis i requeriments urgents de l'entorn dels darrers anys i els que la mateixa comunitat creu que són necessaris pel futur. És una proposta estratègica per a què la universitat esdevingui un referent en sostenibilitat en els àmbits de la gestió i de la comunitat.

Les cinc idees clau del Pla Campus UPC Sostenible 2030 són:

- **Recollir l'experiència.** El pla dona continuïtat al llarg i fructífer recorregut de Sostenibilitat de la UPC, especialment en energia i economia circular i hi incorpora l'estratègia d'acció climàtica promoguda des de 2019.
- **Nou àmbit Campus saludable.** Resposta institucional a una demanda emergent que combina reptes de promoció de la salut i la qualitat ambiental amb la millora de l'experiència de viure els campus.
- **ODS i l'agenda 2030:** el pla impulsa directament nou ODS -quatre d'ells com a àmbits temàtics. La resta dels ODS s'aborden en altres plans estratègics de la UPC: plans de cooperació, inclusió, igualtat o compromís social de la UPC.
- **Focus en els campus i la comunitat:** per aconseguir un major impacte el pla posa el focus en la gestió sostenible dels campus com a àmbits temàtics i en la comunitat com a àmbits transversals.
- **Límits planetaris:** el pla reforça la idea d'una emergència global i de la responsabilitat i reptes que tenim com a UPC envers els límits planetaris.

El document s'estructura en quatre parts ben diferenciades.

- A. [Marc de referència](#) presenta aspectes transversals com l'elaboració del pla, el marc estratègic, la trajectòria prèvia, els agents implicats o la governança.
- B. [Gestió sostenible dels campus](#) presenta els setze reptes 2030 que ha identificat la comunitat durant el procés participatiu agrupats en quatre **àmbits temàtics**: acció climàtica, transició energètica, consum responsable i campus saludable.
- C. [Comunitat sostenible](#) detalla els quatre reptes a resoldre el 2030 en relació a la comunitat agrupats en tres **àmbits transversals**: lideratge a l'entorn, cultura de la sostenibilitat i CampusLab.
- D. [Les actuacions](#) que es faran els anys 2022 i 2023, amb objectius concrets, responsables operatius, recursos i indicadors.

MARC DE REFERÈNCIA

1. Antecedents

L'any 1996 la UPC va aprovar el **I Pla de medi ambient**, una iniciativa pionera a la que va seguir un segon pla l'any 2002. En el marc d'un enfocament estratègic transversal d'ambientalització que afectava la recerca, la docència, la gestió o la comunicació, es va fer, per exemple, gran èmfasi en l'ambientalització dels plans d'estudi o la definició de criteris ambientals en edificis i campus que es van incorporar en el nou campus del Baix Llobregat.

A partir del **I Pla UPC Sostenible (2006)**, l'enfocament estratègic va comptar amb un disseny participatiu i va incorporar una visió més àmplia en passar de la mirada ambiental a la de la sostenibilitat, sumant així esforços amb iniciatives amb trajectòria consolidada com la Càtedra Unesco de Sostenibilitat. Fruit d'aquesta nova etapa van sorgir compromisos institucionals com la Declaració de la Sostenibilitat de la UPC per part del Claustre (2007), la competència obligatòria de sostenibilitat i compromís social a tots els graus (2008), o la creació de l'Institut de Recerca en Ciència i Tecnologia per a la Sostenibilitat (2010).

En plena recessió econòmica es va dissenyar un **II Pla UPC Sostenible (2011)**. Atesa la necessitat de reduir dràsticament costos, s'impulsà un Pla d'estalvi energètic (2011-2014) que va ajudar a contenir i controlar la despesa energètica i a adonar-nos de la utilitat d'haver invertit en una monitorització contínua. Aquest va ser el primer projecte que de manera conscient comptava amb la participació col·laborativa de la comunitat en projectes interns de sostenibilitat.

El 2015 es va aprovar una **política de mobilitat sostenible** que va emmarcar algunes decisions institucionals i de relació amb els municipis on hi tenim campus, especialment a l'hora de posar en marxa el nou Campus Diagonal-Besòs garantint les possibilitats d'accés en transport públic. L'any 2016 es va impulsar l'**estratègia UPC Recircula** que en els darrers anys ha permès estructurar l'acció institucional en torn de l'economia circular, i ha donat lloc a millores de gestió (per exemple els punts UPC Recircula) o iniciatives col·laboratives com el Hub Recircula. També aquell any s'aprovava el **Pla UPC Energia 2020**, que donava continuat a l'estalvi i l'eficiència, però sobretot iniciava l'impuls a les instal·lacions d'energia renovable a la UPC, un tema pendent durant molts anys. Arrel de la pressió de l'estudiantat, l'any 2020 la UPC va aprovar la primera **estratègia d'acció climàtica** de tot l'Estat. El mateix any també, es va aprovar el **Pla impulsor de compromís social**, que emmarca, entre d'altres, les estratègies de sostenibilitat.

En totes aquestes estratègies, tant la pressió com la implicació de la pròpia comunitat ha estat determinant, així com la creixent obertura i relació amb l'entorn per aquests temes. Hi ha hagut equips tècnics i polítics coordinant i impulsant les iniciatives, però sense una comunitat compromesa mai no s'haurien pogut dur endavant. La nova etapa que s'inicia es fonamenta en uns aprenentatges consolidats, nous reptes cada vegada més crítics i una comunitat que s'ha anat teixint al llarg dels anys. La qüestió de la sostenibilitat esdevé avui central, i partim d'aquests antecedents per bastir les noves respostes.

Antecedents per àmbits temàtics

En l'àmbit temàtic de l'**acció climàtica** el 2019 la UPC va aprovar en claustre la declaració d'Emergència Climàtica on es demana "prioritzar mesures per situar la UPC al capdavant dels esforços per una societat sostenible". L'octubre de 2020 s'aprova l'estratègia d'acció climàtica, es presenta el primer inventari de carboni de la UPC, la universitat s'adhereix al Programa de Declaració Voluntària de CO2 de la Generalitat, i es comencen a desenvolupar els diferents punts de l'estratègia en adaptació i mitigació. [Estratègia d'acció climàtica UPC 2030](#).

En l'**àmbit de l'energia**, la UPC ha anat bastint una estratègia de transició energètica basada en el monitoratge (SIRENA), la comunicació i la implicació de la comunitat i les sinergies entre recerca i gestió dels campus, a partir de projectes de recerca i docència aprofitant els campus com a laboratori (CampusLab). D'aquesta manera s'han assolit importants èxits en la reducció del consum energètic, com ho demostra el Pla d'estalvi energètic (2011-2014), a través del qual es va aconseguir un 27% de reducció del consum i un estalvi econòmic de 4M€. Els darrers anys a aquesta estratègia *de baix cost* se li han sumat importants inversions en energies renovables a diferents campus i eficiència energètica. Actualment ja està en construcció la segona fase del Campus Solar, amb la qual cosa sumarem una potència fotovoltaica de 660 kWp. [Informe de progrés](#)

En l'àmbit del **consum responsable** l'Estratègia UPC Recircula ha estat el timó que ha marcat el rumb de les actuacions, amb experiències d'impacte en la gestió com l'ambientalització del servei de neteja o el desplegament del model de Punts UPC Recircula per a la recollida selectiva. Al llarg d'aquests sis anys s'ha dut a terme anualment la Jornada Recircula on s'han compartit i visibilitzat experiències de gestió sostenible en el consum de recursos. La posada en marxa del Hub Recircula UPC-AMB impulsat per l'EEBE també ha estat una iniciativa de referència del coneixement i pràctica de l'economia circular. En el seu marc s'han realitzat 4 edicions de la competició universitària Recircula Challenge i 2 edicions dels Premis d'economia circular als millors Treballs de Fi d'Estudis. [Informe de progrés](#)

Fa anys que es duen a terme actuacions des de la vessant de la promoció de la salut incloent instal·lacions i serveis per a l'activitat física, el suport al benestar emocional de l'estudiantat mitjançant el servei d'atenció psicològic, així com iniciatives orientades a promoure la biodiversitat i la mobilitat sostenible. Durant el procés d'elaboració del pla ha emergit la importància d'articular el conjunt d'actuacions d'una manera connectada i fent-les més visibles per a la comunitat. D'aquesta manera un dels quatre àmbits del pla serà el **Campus saludable** que abordarà reptes per millorar la qualitat ambiental dels edificis i campus i promoure estils de vida més saludables. [Informe de progrés](#)

2. Procés participatiu d'elaboració del pla

L'elaboració del Pla Campus UPC sostenible ha estat participativa des del primer moment i s'ha organitzat en tres fases: identificació i validació de reptes, recollida de propostes de la comunitat i consens amb les unitats i serveis i aprovació pels òrgans de govern. En les dues primeres fases han participat més de mil persones de la comunitat UPC en format presencial i online, aportant idees i validant propostes.

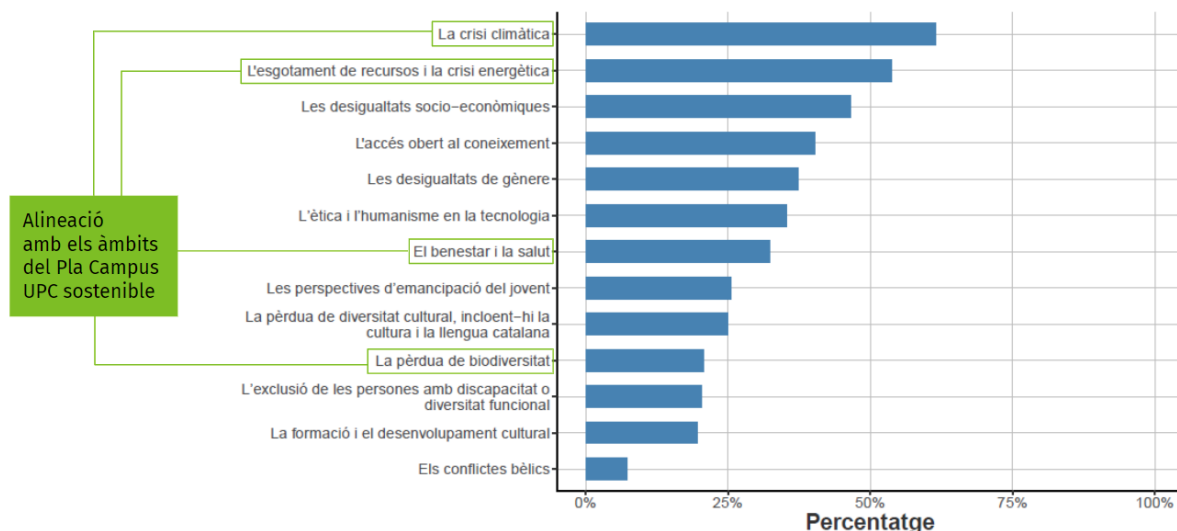
A la **primera fase**, entre abril i maig de 2021, es van identificar els reptes que la UPC té per davant en termes de sostenibilitat atenent tant a la pròpia institució com a l'evolució i interacció amb l'entorn. Hi van participar una quarantena de persones de diferents àmbits i perfils que van validar l'articulació del pla en els quatre àmbits actuals, la transició energètica, el consum responsable, el campus saludable i l'acció climàtica. (L'àmbit de l'acció climàtica no es va treballar en aquesta fase perquè s'havia definit l'estratègia d'acció climàtica sis mesos abans).

La **segona fase**, entre octubre i desembre de 2021, tenia com a objectiu validar les línies d'actuació proposades per a cada repte i recollir actuacions concretes per a cada campus pel període 2022-2023. Es va obrir un formulari online i es van fer sis actes de presentació dels reptes i recollida d'actuacions als campus de Vilanova, Campus Sud, EPSEB, Campus Baix Llobregat, Campus Nord i Sant Cugat i a l'entorn de l'edifici Vèrtex. Entre les dues vies de participació es va involucrar a 550 persones i es van recollir 820 aportacions. Les principals línies d'actuació recollides són:

- Energia renovable a tots els edificis i campus en producció pròpia i climatització.
- Campus més verds. Promoure la biodiversitat i els espais verds i saludables.
- Reducció de residus i envasos de plàstic. Prohibició dels plàstics d'un sol ús.
- Potenciar la recollida selectiva. Més punts de recollida i campanyes de sensibilització.
- Crear comunitat i conscienciar. Reforçar la comunicació i els espais de participació

Aquesta segona fase es va complementar amb la inclusió de preguntes relatives a la sostenibilitat a l'enquesta periòdica que es fa a l'estudiantat. Els resultats de l'enquesta han corroborat l'alineació entre les línies d'actuació proposades pel pla i la identificació de les principals preocupacions de la comunitat UPC.

Què preocupa la comunitat? Enquesta institucional novembre 2021

En la darrera fase, aquest Pla s'ha presentat al Consell de direcció, l'equip de Gerència, la xarxa de responsables de sostenibilitat formada per centres docents, UTG i serveis, així com a unitats amb responsabilitat operativa per tal d'acabar de definir i consensuar les actuacions i els reptes.

3. Abast del pla

Un dels elements que ha generat més debat durant el procés participatiu ha estat la definició de l'abast del pla. Com s'ha comentat en l'apartat d'antecedents, els plans previs treballaven els quatre àmbits propis d'activitat de la universitat (recerca i transferència, formació, gestió i govern i lideratge social). En aquest cas s'ha prioritzat l'acció sobre els dos darrers per a incrementar l'impacte a través d'una major focalització, sense deixar però de buscar vincles amb els altres dos àmbits. L'actuació directa sobre la docència i la recerca es realitza mitjançant les seves pròpies línies d'actuació, com les competències de Sostenibilitat i Compromís Social (SiCs) o les convocatòries d'aquesta temàtica en el cas de la recerca.

Fig. 3.1. Àmbits de la Responsabilitat Social Universitària abordats en el Pla.

L'àmbit temàtic de **Gestió sostenible dels campus** inclou les actuacions sobre les infraestructures, serveis i processos que directa o indirectament tenen impacte sobre la sostenibilitat. Aquest primer àmbit d'actuació comprèn quatre línies d'actuació: **acció climàtica, transició energètica, consum responsable i campus saludable**.

L'àmbit transversal de **Comunitat sostenible** inclou els àmbits de lideratge social a l'entorn, cultura de la sostenibilitat i CampusLab. L'àmbit **Lideratge a l'entorn** treballarà en actuacions d'impacte social, per tal d'influir en la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. L'àmbit **Cultura de la sostenibilitat** articularà accions orientades a canviar els hàbits de les persones dins i fora dels campus mitjançant la promoció de bones pràctiques, l'establiment de xarxes de persones al voltant de la sostenibilitat així com l'adopció de normatives en els processos i governança de la universitat. Finalment, l'àmbit **CampusLab** té com a propòsit convertir els campus en laboratoris vius de recerca aplicada en sostenibilitat.

El nom del pla, Pla Campus UPC Sostenible, no és aliè en aquesta focalització incorporant la paraula campus com a centre de l'estratègia. Finalment, pel que fa a la temporalitat del pla, l'abast és l'any 2030 que coincideix amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030.

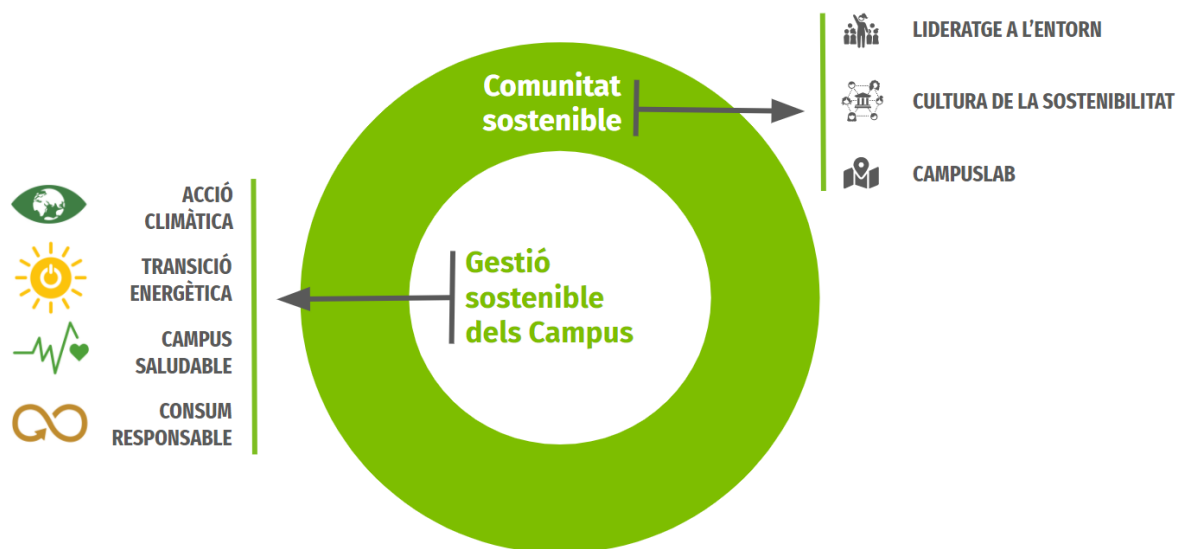

Figura 3.2. Representació dels dos grans eixos de treball del Pla.

4. Marc estratègic

Agenda 2030

L'Agenda 2030 de Nacions Unides, aprovada l'any 2015 i concretada en els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible, és un referent obligat per desplegar el compromís social de la universitat. Aquesta agenda global de desenvolupament s'ha concretat a Catalunya en el Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya (aprovada el 25 de setembre de 2019). Aquest Pla contribueix de forma explícita a l'assoliment de 9 dels 17 objectius, recollits a la Figura 4.1.

Per fer seguiment d'aquests indicadors la UPC s'ha adherit a la iniciativa que el Times Higher Education (THE) publica des del 2019, el THE Impact Rankings [\[4\]](#) amb el propòsit de mesurar l'impacte i contribució de les universitats als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU [\[5\]](#).

Les institucions que volen participar en el rànquing han de lliurar informació documentada de l'activitat que porten a terme en relació a l'ODS17 i a un mínim de tres ODS més. Més enllà d'aquest llindar, les universitats poden facilitar informació de tants ODS com vulguin, cosa que els permet obtenir una visió global de la seva contribució relativa a l'assoliment dels diferents objectius.

Figura 4.1. Els 9 ODS als què contribueix el Pla

Administració

El canvi cap a una societat sostenible és present a tots els nivells de l'administració: europeu, estatal, autonòmic i municipal. En el nivell superior trobem l'*European Green Deal*, el paquet de mesures polítiques, legislatives i econòmiques que impulsa el canvi cap a una Europa sostenible i neutra en carboni amb fites parcials pel 2030 i de descarbonització total el 2050. La transposició d'aquestes directives obliga els estats -i a través d'aquests i en funció de les competències transferides a les seves comunitats autònomes- a desenvolupar normativa per regular i plans propis per impulsar aquesta transformació. En l'escala de les universitats la *Comunicació sobre una estratègia europea per a les universitats*¹ estableix un marc d'actuació específic per a la transició verda de les universitats.

Més enllà del Green Deal hi ha els fons *Next Generation*, un paquet econòmic de gran abast per recuperar l'economia després de la COVID i que a Espanya s'articula a través del *Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia del Gobierno de España*. Aquests estímuls no són gratuïts sinó que venen acompanyats de canvis en el sistema, en aquest només poden aplicar actuacions que compleixin els principis DNSH (*Do No Significant Harm*) en línia amb totes les actuacions d'aquest Pla. La complexitat de gestió i impacte esperat de l'aplicació d'aquest principi d'actuació queda palesa en la lectura de la seva guia d'aplicació².

Aquest impuls de l'administració genera oportunitats per la UPC com les diferents iniciatives EIT (mobilitat, energia) o bé en aliances universitàries com el projecte UNITE! que a poc a poc va trabant una estructura internacional d'universitat politècnica sota el paraigua del H2020 i el programa Erasmus Plus. I baixant el nivell de concreció podem trobar oportunitats que

¹ [Comunicació](#) sobre una estratègia europea per a les universitats (COM(2022) 16 final, 18.1.222).

²

<https://www.idae.es/ayudas-y-financiacion/para-la-rehabilitacion-de-edificios/programa-pree-5000-rehabilitacion/guia-para-el-diseno-y-desarrollo-de-actuaciones-acordes-con-el-principio-de-no-causar-un-perjuicio>

encaixen perfectament en algunes actuacions del Pla, com ara les Green Villages³ o l'impuls renovat als living labs com a entorns d'experimentació i aprenentatge.

Marc UPC

A nivell UPC, aquest pla es coherent amb els Estatuts⁴, en particular els seus principis informadors 5.3, on es fa esment que la Universitat “ha de promoure el desenvolupament sostenible”, i el 5.5. que marca que “El desenvolupament de la vida universitària de la Universitat Politècnica de Catalunya s’inspira en els principis de llibertat, democràcia, justícia, solidaritat, igualtat d’oportunitats, sostenibilitat i respecte a la pluralitat. La Universitat ha de vetllar perquè aquests principis siguin efectius”.

El Pla s’alinea també amb la Declaració de Sostenibilitat de la UPC⁵ aprovada pel Claustre Universitari l’any 2007, en què és contempla que “La Universitat Politècnica de Catalunya es compromet a formar professionals conscients de la responsabilitat social i ambiental de la seva activitat, i capaços de d’exercir les noves competències necessàries per assolir-la”, així com “La UPC es compromet a aplicar criteris de sostenibilitat en la seva activitat institucional i de gestió, fer-ne el seguiment regular i retre comptes, per fer palès el compromís amb una acció coherent i visible que reforci i practiqui una nova cultura de la sostenibilitat.”.

El Pla s’integra en les polítiques de compromís social de la Universitat, i recull els principis i eixos del Pla impulsor del compromís social. Alhora, s’alinea i reforça diversos objectius del Pla estratègic 22-25 de la Universitat:

- Fomentar la participació de l’estudiantat en experiències de sostenibilitat ambiental i acció social
- Promoure una contractació pública responsable
- Promoure iniciatives orientades als ODS i a la transformació social
- Incorporar la sostenibilitat (ODS) com a eix transversal en tots els àmbits de la UPC
- Vetllar per la sostenibilitat dels serveis TIC
- Millorar els paràmetres de sostenibilitat dels campus UPC

Indirectament, contribueix a molts altres objectius (atracció d’estudiants, qualitat, recerca, docència, etc.)

³ Citades en l’estratègia europea per a les universitats.

⁴

<https://www.upc.edu/normatives/ca/documents/altres-acords/estatuts-navegables-text-consolidat/estatuts-2012-versio-navegable>

⁵ <https://www.upc.edu/bupc/hemeroteca/2008/b103/04-12-2007.pdf>

5. Els 20 compromisos 2030 de la UPC Sostenible

Els 20 compromisos que presenta el Pla Campus UPC Sostenible 2030 queden recollits en la Taula 5.1 i s'agrupen en quatre àmbits temàtics i tres àmbits transversals. Cada àmbit conté diferents reptes per l'any 2030 treballats amb tota la comunitat de manera participativa i una fita a mig camí (2025) que ha de permetre fer el seguiment. Finalment la taula apunta els ODS més directament relacionats amb cada repte. En l'apartat [Actuacions pel anys 22 i 23](#) aquests reptes es tradueixen en accions concretes per un període bianual amb resultats i recursos assignats. Aquesta part del document s'actualitzarà cada dos anys.

ÀMBIT	COMPROMISOS 2030		FITA 2025	FITES ODS
ACCIÓ CLIMÀTICA	AC1	El 2030 tothom podrà consultar la petjada de carboni associada al seu campus, unitat i titulacions	Publicar la petjada de CO2 associada als seus campus, unitats i titulacions	13.2
	AC2	El 2030 la UPC haurà assolit la neutralitat de carboni de les seves emissions directes.	Adhesió institucional a iniciatives de compensació d'emissions	13.1
	AC3	El 2030 la UPC disposarà d'un pla d'adaptació al canvi climàtic en què participaran els municipis on és present.	Pla d'adaptació climàtica de la UPC	13.2 13.1
TRANSICIÓ ENERGÈTICA	TE1	El 2030 la UPC haurà reduït el seu consum energètic per tal d'aconseguir una universitat el màxim d'autosuficient energèticament i contribuir a la sostenibilitat econòmica i ambiental de la Universitat.	Reduir el consum energètic a través d'un Pla de contingència energètica.	7.1 7.2
	TE2	El 2030 la UPC assolirà el 15% d'autoconsum en energia renovable, aprofitant al màxim el potencial dels seus edificis i campus.	Disposar de plantes de producció solar fotovoltaica per avançar envers l'autoconsum elèctric a tots els campus.	7.2
	TE3	El 2030 la UPC haurà planificat la rehabilitació energètica dels edificis de la Universitat.	Disposar d'un pla de prioritització d'actuacions, necessitats econòmiques i proposta de finançament per assolir la neutralitat de carboni el 2030.	7.3
	TE4	El 2030 la UPC haurà reduït l'impacte energètic i ambiental dels CPD i servidors.	Disposar d'una política de gestió energètica de les TIC.	7.3
CONSUM RESPONSABLE	CR1	El 2030 totes les licitacions de la UPC incorporaran mesures de contractació pública responsable incloent les dimensions social, ambiental i ètica.	Elaboració i aprovació d'una Guia de contractació i compra social i ambientalment responsable a la UPC	12.7
	CR2	El 2030 reduïrem un 20% els residus de la UPC i els plàstics i elements d'un sol ús seran una cosa del passat.	Reduir un 10% els residus de la UPC i eliminar els plàstics d'un sol ús associats al consum alimentari.	12.3 12.5
	CR3	El 2030 reutilitzar i compartir seran estratègies plenament integrades en el model de funcionament d'ús de recursos	La reutilització serà la via prioritària per a la gestió dels equips informàtics procedents de renovacions.	12.5

	CR 4	El 2030 els residus destinats a l'abocament controlat tendiran a zero i s'aplicarà la jerarquia dels residus en la seva gestió.	Un 70% dels residus dels Punts UPC Recircula es recolliran selectivament.	11.6 12.5	
CAMPUS SALUDABLE	CS1	El 2030 tots els campus disposaran d'espais i mecanismes de suport efectius i visibles per promoure el benestar i salut de la comunitat UPC	Tots els campus disposen d'una programació de promoció de l'activitat física i el benestar emocional i dels espais esportius i serveis de suport necessaris (circuitos d'activitat, dutxes i espais de silenci).	3.4	
	CS2	El 2030 els edificis i espais de la UPC hauran incorporat paràmetres de qualitat i salut ambiental en la seva gestió.	Les dades dels paràmetres de qualitat ambiental seran obertes i visibles per a la comunitat.	3.9	
	CS3	El 2030 l'oferta d'alimentació de les concessions de restauració, vending i esdeveniments serà saludable per a la comunitat i sostenible pel planeta.	Es disposarà d'una oferta de menú amb aliments vegans, vegetarians i de proximitat a les concessions de restauració.	12.2 12.8	
	CS4	El 2030 la major part de la comunitat UPC arribarà als campus fent servir modes de mobilitat activa i sostenible	El 60%* de la comunitat es desplaçarà a peu, en bicicleta o transport públic per accedir als campus de la UPC.	11.2	
	CS 5	El 2030 s'hauran protegit i posat en valor els espais naturals i de biodiversitat dels campus i s'haurà ampliat la superfície renaturalitzada.	Disposar d'un pla de gestió del verd i la biodiversitat a la UPC.	11.4 11.7	
LIDERATGE L'ENTORN	A	LE 1	El 2030 la UPC serà reconeguda pel seu compromís amb la sostenibilitat aportant solucions i bones pràctiques obertes a la comunitat i a l'entorn.	La UPC oferirà un programa de visites de sostenibilitat obertes a l'entorn involucrant els campus.	4.7
CULTURA DE LA SOSTENIBILITAT	CU1	L'any 2030, la sostenibilitat estarà a l'ADN de la UPC i la comunitat estarà orgullosa d'haver contribuït a l'Agenda 2030.	L'any 2025 la comunitat UPC tindrà un coneixement alt o força alt de l'Agenda 2030 i els ODS. Aquesta dada serà verificada a través de l'enquesta de Compromís social 2024.	17.17	
	CU2	L'any 2030, la sostenibilitat serà un eix transversal present a tots els àmbits, decisions i processos de la UPC. Hi haurà espais regulars per conèixer i avaluar els progressos i reflexionar conjuntament sobre els nous reptes que emergeixin.	Disposar d'un quadre d'indicadors de sostenibilitat en format de dades obertes.	17.19	
CAMPUSLAB		CL1	L'any 2030, els campus UPC esdevindran veritables laboratoris d'experimentació aprofitant el coneixement de docència, recerca i gestió.	Tots els centres ofereixen experiències CampusLab als seus estudiants	4.7 17.7

Taula 5.1. Àmbits, compromisos 2030, Fites 2025 i contribució als ODS.

6. Governança

Organització

La responsabilitat política d'aquest Pla és compartida entre el Vicerectorat de Responsabilitat Social i Igualtat i el Vicerectorat d'Arquitectura, Infraestructures i Territori.

A nivell de coordinació, l'any 2017 es va constituir un **Equip tècnic UPC Sostenible**, format per tècnics del Gabinet d'innovació i Comunitat com del Servei d'Infraestructures. Amb la perspectiva de reforçar la transversalitat i la corresponsabilització dins els àmbits de gestió dels campus, es preveu que a aquest equip s'hi sumin de forma regular tècnics d'altres àmbits centrals a aquest pla com el Servei d'Esports (per l'àmbit de campus saludable) i l'Àrea TIC.

Per tal de vehicular les polítiques a nivell de centres i campus, la **xarxa de responsables de sostenibilitat** inclou les persones responsables de sostenibilitat dels equips directius dels Centres docents així com les que ho són a les UTG i serveis. Es preveu també incorporar-hi l'estudiantat a través del Consell de l'Estudiantat.

Per altra banda, el Pla d'actuacions bianual identifica les unitats amb responsabilitat operativa en els primers dos anys, que són les de la Taula 6.1.

Unitats / equips	Nombre d'accions
Gabinet d'Innovació i Comunitat	36
Servei d'Infraestructures	25
Centres docents i UTG	10
Equip tècnic UPC Sostenible	5
Àrea TIC	5
Servei d'Esports	4
Xarxa de suport als laboratoris	1
Gerència	1
Servei de Prevenció de riscos laborals	1
Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius	1
Programa UPC Arts	1
Àrea Economia i contractació	1
Àrea Infraestructures	1
Consell de l'estudiantat	1
GPAQ	3
Servei de comunicació	2

Taula 6.1. Unitats amb responsabilitat operativa i accions que els corresponen.

Participació i seguiment

Durant el desplegament del Pla, es preveu fer activitats participatives que impliquin la comunitat universitària i permetin recollir-ne les inquietuds i propostes d'una manera freqüent. Es faran almenys 3 reunions anuals de la xarxa de responsables de sostenibilitat de centres i UTG.

A més, es farà un informe de seguiment en acabar el primer programa d'actuacions 2022-2023, amb l'objectiu de comprovar el grau d'implementació de les accions programades, la seva eficàcia, l'impacte dels resultats i, molt especialment, les mancances o limitacions que detectin els responsables de la seva implementació. Aquesta avaluació en fase intermèdia ha de servir, per dissenyar el nou programa d'actuacions per assolir les fites 2025.

Recursos

El desplegament del Pla Campus UPC Sostenible contempla la necessitat de recursos humans i econòmics per desenvolupar les accions pressupostades.

Recursos propis. S'assignaran a través del Pressupost anual que aprova la Universitat. Per l'any 2022 hi ha una partida de 32.000 per al Pla UPC Sostenible, més els recursos per al PIU que es destinaran a mesures d'eficiència energètica, renovables i fonts d'aigua. Donada la greu crisi energètica i l'increment de preus, es prioritzaran les inversions en eficiència.

Accions principals que requereixen nous fons propis de la UPC:

- Implementar les fases 3 i 4 del Campus Solar (TE 3.1)
- Reforçar el SIRENA com a eina de seguiment i comunicació dels consums (TE 1.3)
- Ampliació de les fonts en els edificis (actuació ja adjudicada) i seguiment de la qualitat de l'aigua (CR 2.1)
- Inici d'un estudi per incorporar la perspectiva de la salut en la gestió dels espais i establiment de nous paràmetres de seguiment i mesures de gestió (CS2.2)

Recursos externs. Es seguirà promovent convenis amb entitats externes així com participant a les convocatòries externes, tant a nivell local, nacional, estatal o europeu, per a finançar actuacions previstes al Pla. Es farà especial èmfasi en els fons Next Generation o altres que estiguin alineats amb els objectius del Pla.

Recursos humans. A nivell de recursos humans, es reforçarà l'Equip tècnic Campus UPC Sostenible per poder coordinar totes les iniciatives, tant amb recursos propis -implicant els principals serveis amb responsabilitat operativa- com amb oportunitats externes.

ÀMBITS TEMÀTICS: GESTIÓ SOSTENIBLE DELS CAMPUS

1. Acció climàtica

L'àmbit de l'acció climàtica està íntimament lligat a l'assoliment de l'ODS13 i aborda la mitigació i compensació d'emissions així com el càlcul de riscos i adaptació als efectes del canvi climàtic.

AC1. L'any 2030 la UPC haurà assolit la neutralitat de carboni en relació a les seves emissions directes.

L'any 2019 la UPC va declarar l'emergència climàtica i un any més tard va aprovar la seva estratègia d'acció climàtica en què es comprometia a assolir la neutralitat de Carboni el 2030. Per això cal fer tres passes: esbrinar quines són les seves emissions, identificar diferents mecanismes que permetin compensar l'excés d'emissions -emissions directes segons el document aprovat- i finalment fer aquesta compensació que habitualment comporta un pagament econòmic.

La fita per l'any 2025 és haver identificat un conjunt de mecanismes de compensació -potser diferents per a cada font d'emissió- i haver-ne prioritzat els més escaients.

AC2. El 2030 tothom podrà consultar la petjada de carboni associada al seu campus, unitat i titulacions.

El 2030 l'inventari de d'emissions de CO2 de la UPC estarà totalment consolidat amb les fonts d'emissió significatives tant directes com indirectes. Aquest primer pas serà una realitat el 2025 per a tota la UPC com a conjunt, però arribar a una comptabilitat desglossada és un repte més gran que requereix maduració fins el 2030. Cada unitat o servei o escola podrà definir pressupostos de carboni propis a partir de les emissions que genera i amb prorratig de les emissions generals.

La fita per l'any 2025 és publicar la petjada de CO2 associada als seus campus, unitats i titulacions

AC3. El 2030 la UPC disposarà d'un pla d'adaptació al canvi climàtic en què participaran els municipis on és present.

En paral·lel amb les accions de mitigació cal treballar l'adaptació al canvi climàtica de les organitzacions i territoris en dues vessants, el càlcul de riscos i les actuacions per minimitzar-los. Molts municipis s'han adherit al [Pacte de les Alcaldies](#) pel Clima i la UPC hauria de ser-hi tant en l'àmbit acadèmic (metodologia d'avaluació de riscos propis i de municipis) com en d'oferir infraestructures per paliar els efectes com ara els refugis climàtics. El 2025 la UPC haurà establert un full de ruta de col·laboració amb els municipis on és present, i haurà aprovat el seu primer pla d'adaptació que culminarà el 2030 amb el desplegament d'actuacions coordinades amb els municipis.

La fita 2025 és elaborar el pla d'adaptació climàtica de la UPC

2. Transició energètica

L'àmbit de la transició energètica està lligat a l'assoliment de l'ODS 7, que planteja la necessitat de garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom. En aquest sentit, s'ha posat l'èmfasi en l'augment substancial del percentatge d'energia renovable així com la millora de l'eficiència energètica.

TE1. L'any 2030 la UPC haurà reduït el seu consum energètic per tal d'aconseguir una universitat el màxim d'autosuficient energèticament i contribuir a la sostenibilitat econòmica i ambiental de la Universitat.

L'any 2020 la UPC va superar l'objectiu del Pla UPC Energia 2020: reduir un 20% el consum energètic de la Universitat respecte 2007. Aquest assoliment va estar afavorit per les mesures de confinament degudes a la COVID-19. En l'actual moment de crisi energètica, inestabilitat dels mercats i encariment constant dels subministraments serà necessari reforçar les actuacions encaminades a reduir el consum i la despesa energètica optimitzant al màxim l'ús i la gestió dels edificis, amb la implicació de tots els agents de la comunitat universitària.

L'any 2025 la UPC reduirà el consum a través d'un Pla de contingència energètica. Aquest pla es desplegarà mitjançant actuacions a tots els campus i establirà mesures de corresponsabilització amb la comunitat.

TE2. L'any 2030 la UPC assolirà el 15% d'autoconsum en energia renovable, aprofitant al màxim el potencial dels seus edificis i campus.

Durant l'any 2022 la Universitat tindrà una potència instal·lada de 660 kW, que cobreix un 1% de demanda energètica total. Per tal d'assolir el repte serà necessari diversificar en diferents fonts d'energia, innovar en el finançament i la contractació o participar en sistemes de producció compartida d'energia renovable.

L'any 2025 la UPC disposarà de plantes de producció solar fotovoltaica per a l'autoconsum elèctric a tots els campus. Un context normatiu i polític també de l'entorn haurà de contribuir a aquest objectiu, facilitant mecanismes com les comunitats energètiques i altres sistemes de producció compartida que permetin maximitzar l'ús de les cobertes.

TE3. L'any 2030 la UPC haurà planificat la rehabilitació energètica dels edificis de la Universitat.

La UPC té un total de 72 edificis, construïts entre l'any 1904 i el 2016, amb una gran varietat de sistemes constructius i estats de conservació. La prioritat de la Universitat per als propers anys serà planificar la rehabilitació energètica de tots els edificis, prioritzant les necessitats econòmiques amb una proposta de finançament per assolir la neutralitat de carboni el 2030.

L'any 2025 disposarà d'un pla de prioritització d'actuacions, necessitats econòmiques i proposta de finançament per assolir la neutralitat de carboni el 2030.

TE4. L'any 2030 la UPC haurà reduït l'impacte energètic i ambiental dels CPD i Servidors.

Es calcula que un 40% del consum energètic de la UPC es deu a CPD i sales de servidors. Els darrers anys s'han dut a terme actuacions per a millorar l'eficiència i la gestió d'aquestes instal·lacions.

L'any 2025 es disposarà d'una política de gestió energètica de les TIC.

3. Consum responsable

L'àmbit del consum responsable està vinculat a l'assoliment de l'ODS12 Producció i consum responsable i centra la seva acció en promoure un ús eficient de l'ús de recursos al llarg de tot el seu cicle de vida. Amb aquest pla es plantegen reptes com la prevenció dels residus, la implantació d'alternatives als plàstics d'un sol ús i la reducció dels residus destinats a l'abocador.

CR1. El 2030 totes les licitacions de la UPC incorporaran mesures de contractació pública responsable incloent les dimensions social, ambiental i ètica.

De manera gradual en els darrers anys s'han anat incorporant criteris de contractació pública responsable en els processos de licitació amb objectius com la reducció d'emissions de CO₂, la prevenció de residus i la promoció dels drets laborals de les persones que porten a terme els contractes.

El 2025 s'haurà elaborat i aprovat una Guia de contractació i compra social i ambientalment responsable a la UPC. Amb aquest instrument es facilitarà la incorporació sistemàtica de criteris de contractació pública socialment responsable.

CR2. El 2030 reduïrem un 20% els residus de la UPC i els plàstics i elements d'un sol ús seran una cosa del passat.

El 2019 es va aprovar l'Acord de Govern per a la reducció de plàstics d'un sol ús i en el marc de l'Estratègia UPC Recircula s'han desplegat actuacions per reduir els residus no recollits selectivament mitjançant l'eliminació de paperes de rebuig

El 2025 s'hauran reduït un 10% els residus de la UPC (prenent com a any base el 2022) i s'hauran eliminat els plàstics d'un sol ús associats al consum alimentari. Per assolir la fita caldrà realitzar una diagnosi dels residus generats, establir mesures de reducció i promoure alternatives al plàstic en el consum d'aigua i aliments basades prioritàriament en la reutilització i en segon terme en l'ús de productes compostables. Avançar en aquestes fites també contribuirà als objectius de reducció de residus a escala metropolitana i catalana.

CR3. El 2030 reutilitzar i compartir seran estratègies plenament integrades en el model de funcionament d'ús de recursos

Mentre els residus electrònics són uns dels residus que creixen a ritme més vertiginós, a la UPC existeixen iniciatives com el Programa UPC Reutilitza que ha cedit des del seu inici prop de 2.300 equips a més de 300 entitats sense ànim de lucre. També existeixen altres iniciatives a escala de campus que promouen la reutilització de mobiliari o el préstec d'objectes per a ús docent.

El 2025 la reutilització serà la via prioritària per a la gestió dels equips informàtics procedents de renovacions. Aquesta fita té per objectiu reduir els residus electrònics de la UPC i allargar la vida útil dels equips renovats mitjançant el Programa UPC Reutilitza.

CR4. El 2030 els residus destinats a l'abocament controlat tendiran a zero i s'aplicarà la jerarquia dels residus en la seva gestió.

A la UPC s'han desplegat més de 1000 Punts UPC Recircula per facilitar la recollida selectiva de les diferents fraccions de residus. Aquesta actuació s'ha complementat amb la reducció de papereres individuals per tal de reduir la fracció rebuig.

El 2025 un 70% dels residus dels Punts UPC Recircula es recolliran selectivament. Per assolir aquest objectiu el 2022 es realitzarà una diagnosi dels residus generats i durant tot el període es seguiran reforçant mesures per facilitar la separació selectiva de la comunitat, reduir la fracció rebuig i tancar el cycle dels materials cap a un model d'economia circular. D'aquesta manera s'aplicarà la jerarquia dels residus en la seva gestió i es reduirà la necessitat de destinacions finalistes.

4. Campus Saludable

El Campus Saludable és un eix emergent a la UPC vinculat als ODS3 Salut i benestar i a l'ODS11 Ciutats i comunitats sostenibles que té per repte promoure la millora del benestar i la qualitat de vida de la comunitat dins dels campus i contribuir als reptes de salut global.

CS1. El 2030 tots els campus disposaran d'espais i mecanismes de suport efectius i visibles per promoure el benestar i salut de la comunitat UPC

La pandèmia de la Covid-19 ha accelerat la importància d'escoltar i donar resposta a les necessitats emocionals de la comunitat. Tan sols el curs 20-21 han rebut suport psicològic 104

persones, un 90% estudiants. En aquest sentit, la promoció d'activitats físiques i de salut es consolida com un dels eixos amb més impacte.

El 2025 tots els campus disposaran d'una programació de promoció de l'activitat física i el benestar emocional i dels espais esportius i serveis de suport necessaris: circuits d'activitat, dutxes i espais de silenci.

CS2. El 2030 els edificis i espais de la UPC hauran incorporat paràmetres de qualitat i salut ambiental en la seva gestió.

En el context de la pandèmia de la COVID-19 s'han instal·lat 650 sondes per avaluar els paràmetres ambientals (concentració de CO₂, humitat relativa i temperatura) dels espais més ocupats de la Universitat.

L'any 2025 les dades dels paràmetres de qualitat ambiental seran obertes i visibles per a la comunitat.

CS3. El 2030 l'oferta d'alimentació de les concessions de restauració, vending i esdeveniments serà saludable per a la comunitat i sostenible pel planeta.

A la UPC diversos bars i restaurants disposen de l'acreditació com a promotors de l'alimentació mediterrània (Aemed) per afavorir menús saludables o bé han anat atenent la demanda d'oferir opcions veganes o vegetarianes. Tanmateix cal ampliar l'abast d'aquestes iniciatives per fer una transició alimentària orientada a reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, millorar els hàbits alimentaris de la població universitària i donar resposta a necessitats alimentàries específiques.

El 2025 es disposarà d'una oferta de menú amb aliments vegans, vegetarians i de proximitat a les concessions de restauració.

CS4. El 2030 la major part de la comunitat UPC arribarà als campus fent servir modes de mobilitat activa i sostenible

El 2015 es va aprovar la política de mobilitat sostenible de la UPC. En aquest temps s'han desenvolupat algunes actuacions a escala local com la implantació d'un sistema d'aparcament segur de bicicletes en alguns campus però sense accions d'impacte global sobre el conjunt de la comunitat.

El 2025 el 60% de la comunitat es desplaçarà a peu, en bicicleta o transport públic per accedir als campus de la UPC. El punt de partida d'aquest objectiu serà l'enquesta de mobilitat que s'adreçarà a tota la comunitat el 2022 i, en funció de les dades es revisarà, si

s'escau, l'objectiu a l'alça. Algunes de les actuacions previstes s'orienten també a promoure espais més pacificats en el campus o en el seu entorn.

CS5. El 2030 s'hauran protegit i posat en valor els espais naturals i de biodiversitat dels campus i s'haurà ampliat la superfície renaturalitzada.

La UPC disposa de nou campus territorials, tots ells situats dins de la trama urbana dels municipis a excepció del Campus del Baix Llobregat que desenvolupa la seva activitat en un entorn natural amb alt valor ecològic i paisatgístic.

El 2025 es disposarà d'un pla de gestió del verd i la biodiversitat a la UPC amb l'objectiu de facilitar l'accés al verd i a entorns més renaturalitzats.

ÀMBITS TRANSVERSALS: COMUNITAT SOSTENIBLE

El que cal fer sostenible són les comunitats, no els objectes o les tecnologies. Aquests darrers poden ser les eines per assolir-ho, però no una finalitat en si mateixes. Una comunitat sostenible aprèn de forma constant a ser sostenible, es reconeix pels seus valors i la qualitat de les relacions: pensa a llarg termini, prioritza la justícia social al seu entorn, pensa en les generacions futures, no malmet els recursos i té cura de la vida en totes les seves formes. Aquest ha de ser un objectiu central de la comunitat universitària UPC pel 2030.

1. Lideratge a l'entorn

La UPC té un rol únic com a universitat pública politècnica a Catalunya, i una estructura territorial singular. Assumint la seva responsabilitat social, ha d'exercir un lideratge de sostenibilitat en el seu context, de manera col·laborativa i còmplice amb els actors del seu entorn.

LE1. El 2030 la UPC serà reconeguda pel seu compromís amb la sostenibilitat aportant solucions i bones pràctiques obertes a la comunitat i a l'entorn.

La UPC participa en xarxes interuniversitàries, de l'entorn i internacionals com el grup de treball de sostenibilitat de l'ACUP, el grup de compra socialment responsable entre administracions i entitats, o la xarxa d'universitats UNITE! com la difusió de l'acció que du a terme.

L'any 2025 la UPC oferirà un programa de visites de sostenibilitat obertes a l'entorn involucrant els campus. Aquesta actuació inclourà l'ordenació, reforç i visibilització de les diferents activitats en clau de sostenibilitat que actualment es fan als campus com ara instal·lacions de plaques solars, itineraris de biodiversitat o altres, amb caràcter demostratiu.

2. Cultura de la sostenibilitat

La cultura encarna els valors de cada època. Davant els reptes de sostenibilitat al que s'enfronta la humanitat, les institucions educatives han de fer-se seva l'Agenda 2030 i ser líders en l'ODS4.

CU1. El 2030 la sostenibilitat estarà a l'ADN de la UPC i la comunitat estarà orgullosa d'haver contribuït a l'Agenda 2030.

Els resultats de l'enquesta de compromís social a la comunitat realitzada el 2021 mostraven que prop de dos terços coneixen poc o molt poc l'Agenda 2030 i els ODS. Cal buscar noves fórmules per vehicular els valors de sostenibilitat i connectar-los amb la pràctica quotidiana, l'activitat de la comunitat i potenciar els àmbits que la dinamitzen de forma molt transversal.

Actualment ja s'està introduint a l'activitat acadèmica del PDI a través del DRAC, i està previst que per al curs 22-23 l'estudiantat hagi d'indexar els ODS als que contribueixin el seu Treballs de fi d'estudis (TFE). També s'està donant un nou impuls a la incorporació de la competència de Sostenibilitat i compromís social (SICS), actualitzada en referència als ODS. Al marge d'aquestes estratègies més acadèmiques, caldrà també buscar mecanismes complementaris i més lúdics i comunitaris com el programa UPCArts.

L'any 2025 la comunitat UPC tindrà un coneixement alt o força alt de l'Agenda 2030 i els ODS. Aquesta dada serà verificada a través de l'enquesta de Compromís social 2024.

CU2. El 2030 la sostenibilitat serà un eix transversal present a tots els àmbits, decisions i processos de la UPC, i hi haurà espais regulars per conèixer i avaluar els progressos i reflexionar conjuntament sobre els nous reptes que emergeixin.

Malgrat fa anys que hi ha programes i estratègies de sostenibilitat, tradicionalment aquesta s'ha afegit de forma lateral, o com un requeriment al final. Tanmateix, en el context global de crisi sistèmica actual, integrar-ho a totes les decisions és un repte indefugible, i caldrà desplegar els instruments que ho facin possible, per facilitar aquesta integració a tots els nivells de presa de decisions. Es preveu fer instruments, formació, informació i espais de seguiment per apropar-nos a l'objectiu i facilitar la translació dels objectius de Pla a diferents escales..

L'any 2025 es disposarà d'un quadre d'indicadors de sostenibilitat en format de dades obertes.

3. Campus Lab, campus que eduquen

Els campus han estat sempre vistos com espais claus en totes les polítiques ambientals i de sostenibilitat de la UPC. Des de les primeres estratègies s'ha vist la necessitat de buscar la coherència entre la gestió del campus i les activitats acadèmiques. En aquest sentit, cal fer dels campus espais que faciliten l'aprenentatge de la sostenibilitat a través de l'experimentació.

CL1. L'any 2030, els campus UPC esdevindran veritables laboratoris d'experimentació aprofitant el coneixement de docència, recerca i gestió.

En els anys 2005-2010 va existir un projecte pioner, el Laboratori REAL, que impulsava projectes pilot de recerca UPC per incidir sobre els nostres campus. Amb aquest esperit, durant els darrers anys, s'ha incidit en el treball per convertir reptes de gestió sostenible vinculats a molts ODS diferents, a reptes acadèmics i d'innovació amb estudiants, professorat i PAS, per tal d'abordar-los conjuntament, una tendència que emergeix a la majoria d'universitats

pioneres en sostenibilitat. Es detecten oportunitats tant a nivell de treball de fi d'estudis, com d'activitats grupals en assignatures amb un fort caràcter de treball de camp.

L'any 2025 tots els centres oferiran experiències CampusLab als seus estudiants.

ACTUACIONES 2022-23

Les taules que es presenten tot seguit contenen una descripció de les seixanta-sis actuacions previstes pels anys 2022 i 2023 als campus de la UPC tant pels àmbits temàtics com pels transversals. Cada actuació conté un codi que la relaciona amb el repte, una descripció de l'acció concreta, la procedència dels recursos, la responsabilitat operativa de cada acció i l'indicador d'assoliment de l'actuació.

1. Acció climàtica

ACTUACIONS PRIORITÀRIES ANYS 2022-2023		RECURSOS (pels 2 anys)	RESPONSABILITAT OPERATIVA	INDICADORS ASSOLIMENT DE L'ACTUACIÓ
AC1.1	Elaboració i publicació anual de l'inventari UPC amb emissions directes per a cada campus i indirectes significatives agregades.	Internalitzat	GIC	Document d'inventari anual
AC1.2	Realització d'una enquesta de mobilitat a tots els campus el primer semestre de 2022 (i després amb caràcter triennal)	Internalitzat	GPAQ GIC	Enquesta realitzada
AC2.1	Elaboració i aprovació d'un pla de reducció d'emissions que permeti assolir la neutralitat de carboni el 2030	Internalitzat	GIC	Pla de reducció publicat
AC2.2	Col·laboració amb universitats catalanes per impulsar l'adopció de mètriques comunes de petjada i compensació de CO2.	Internalitzat	GIC	Document de mètriques comunes
AC 3.1	Estudi dels plans d'adaptació municipals on s'ubiquen els campus UPC per impulsar les potencials col·laboracions.	CampusLab	GIC	Document d'estudi
AC 3.2	Elaboració d'un estudi de riscos climàtics de la UPC amb la participació de la comunitat.	CampusLab	GIC	Document d'estudi

2. Transició energètica

ACTUACIONS PRIORITÀRIES ANYS 2022-2023		RECURSOS (pels 2 anys)	RESPONSABILITAT OPERATIVA	INDICADORS ASSOLIMENT DE L'ACTUACIÓ
TE 1.1	Reactivació de les actuacions d'estalvi energètic que impliquin la comunitat universitària, com la convocatòria d'una marató per a l'estalvi energètic.	Internalitzat	Centres docents i UTG	Evolució del consum energètic per campus.
TE 1.2	Elaboració d'una guia amb consignes de gestió d'edificis i consells per a l'estalvi energètic.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures	Elaboració del document
TE 1.3	Reforç del SIRENA com a eina de seguiment i comunicació dels consums energètics i aigua.	30.000€ anuals	Servei d'Infraestructures	Usuaris anuals del SIRENA
TE 1.4	Desplegament i integració d'un sistema de gestió d'instal·lacions (BMS) a tots els edificis i campus de la Universitat.	Pendent de definir	Servei d'Infraestructures	Nombre de campus integrats al BMS
TE 1.5	Renovació dels sistemes de climatització (descarbonitzant la demanda) i il·luminació obsolets per sistemes d'alta eficiència.	Pendent de definir	Servei d'Infraestructures	Projectes iniciats.
TE 1.6	Elaboració d'una auditoria sobre els usos dels espais de la Universitat i definir-ne les consignes de gestió.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures Centres docents i UTG	Document d'estudi
TE 2.1	Estudi de les prioritats en inversions en els edificis de la universitat i establir el mecanisme d'inversions.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures Àrea TIC	Document d'estudi
TE 2.2	Identificació d'un edifici sobre el qual es vol aconseguir la certificació nZEB i iniciar els treballs d'estudi del projecte.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures	Document d'estudi
TE 3.1	Implementació de les fases 3 i 4 del Campus Solar.	Pendent de definir	Servei d'Infraestructures	Potència instal·lada (kW) i producció anual (kWh).

TE 3.2	Inici d'experiències innovadores de contractació i finançament (arrendament operatiu, els PPA o el finançament col·lectiu) de projectes d'energia renovable.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures	Experiències iniciades.
TE 3.3	Implementació d'una prova pilot en biomassa per a climatització.	Pendent de definir	Servei d'Infraestructures	Prova realitzada.
TE 3.4	Participació en la creació d'una comunitat energètica amb entitats de l'entorn per tal de compartir els excedents de producció d'energia renovable.	Internalitzat	Centres docents i UTG Servei d'Infraestructures	Projectes iniciats.
TE 4.1	Millora de l'eficiència energètica i ambiental dels CPD i servidors a la UPC	Internalitzat	Àrea TIC	Informe d'actuacions d'eficiència energètica
TE 4.2	Càlcul del consum energètic i les emissions dels principals sistemes i aplicacions que hi ha al núvol, informació als usuaris sobre el seu impacte energètic i elaboració d'una guia d'actuacions per a reduir-lo.	Internalitzat	Àrea TIC	Document d'estudi

3. Consum responsable

ACTUACIONS PRIORITÀRIES ANYS 2022-2023		RECURSOS (pels 2 anys)	RESPONSABILITAT OPERATIVA	INDICADORS ASSOLIMENT DE L'ACTUACIÓ
CR 1.1	Elaboració i aprovació d'una Guia de contractació i compra social i ambientalment responsable a la UPC	Internalitzat	Àrea d'Economia i Contractació Àrea d'Infraestructures GIC	Publicació de la Guia UPC de clàusules socials i ambientals: El 100% de les licitacions contenen clàusules socials, ambientals i ètiques.
CR 1.2	Promoure la compra pública d'equipament TIC amb criteris ambientals i de justícia social.	Pendent de definir	Àrea TIC GIC	Licitacions amb criteris socials

CR 2.1	Ampliació de les fonts en els edificis i seguiment de la qualitat de l'aigua.	260.000€ (adjudicada) + 3000€ (altres analítiques)	Servei d'Infraestructures GIC	Nombre de fonts Analítiques de fonts
CR 2.2	Limitació de l'adquisició d'envasos de plàstic d'un sol ús d'aigua en les concessions de restauració.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures GIC	Assoliment de l'actuació
CR 2.3	Desplegament de la campanya Beure sense plàstics.	6.200€	Servei d'Infraestructures GIC Servei de comunicació	Impacte comunicatiu de la campanya
CR 2.4	Elaboració d'un protocol d'organització de reunions, esdeveniments i festes més sostenibles.	500€	GIC	Grau d'aplicació del protocol curs 22-23
CR 2.5	Quantificació i publicació de les dades de generació de residus i malbaratament alimentari (any base 2022).	1.200€	GIC	Quantitat de residus generats per fracció (kg.)
CR 2.6	Quantificació del consum de productes químics en laboratoris i definició de mesures de reducció de la quantitat i toxicitat	CampusLab	Xarxa de Suport als Laboratoris	Document d'estudi
CR 3.1	Establiment a tots els centres docents d'un protocol per preparar per a la reutilització els equips informàtics obsolets que tenen vida útil mitjançant el Programa UPC Reutilitza.	Pendent de definir	Àrea TIC	Nombre d'ordinadors gestionats pel Programa UPC Reutilitza.
CR 3.2	Creació del servei de Biblioteca de les coses per promoure el préstec d'objectes vinculats a l'activitat docent i al projecte educatiu de la universitat.	Recursos propis	Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius	Implantació del servei de Biblioteca de les coses a les biblioteques
CR 3.3	Implementació de criteris de racionalització d'impressions i ús de paper.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures GIC	Nombre d'impressions en el servei multifunció

CR 3.4	Desenvolupament inicial d'un sistema d'informació dels fluxos de recursos materials (SIRENA de fluxos materials)	CampusLab	GIC	Estudi inicial realitzat
CR 4.1	Quantificació i anàlisi de la qualitat de la separació selectiva de residus per fraccions i elaboració d'un mapa de les vies de gestió dels residus de la UPC.	1.500€	GIC	Quantitat de residus recollits per fracció (kg.)
CR 4.2	Completar la supressió de papereres individuals de fracció resta en espais de treball i dels elements Covid-19 (cubells, dispensadors de paper).	Internalitzat	Centres docents i UTG GIC	Nombre de papereres retirades
CR 4.3	Consolidació dels protocols de recollida selectiva, especialment dels de residus perillosos.	Internalitzat	GIC Servei d'Infraestructures	Implantació de protocols
CR 4.4	Posada en marxa de campanyes de sensibilització de consum responsable i recollida selectiva. P.ex. campanya de recollida de mòbils	300€	GIC	Impactes de la campanya
CR 4.5	Implantació d'un sistema de compostatge en dos campus.	Pendent de definir	Centres docents i UTG GIC	Projectes iniciats.

4. Campus saludables

ACTUACIONS PRIORITÀRIES ANYS 2022-2023		RECURSOS (pels 2 anys)	RESPONSABILITAT OPERATIVA	INDICADORS ASSOLIMENT DE L'ACTUACIÓ
CS 1.1	Incorporació d'activitats de benestar emocional en el programa d'activitats de promoció de la salut.	Internalitzat i fons externs	Servei d'Esports GIC	Programa iniciat amb indicadors de seguiment.
CS 1.2	Detecció de necessitats d'espais d'activitat física i serveis associats als campus i disposar com a mínim d'un espai esportiu, polivalent o circuit senyalitzat per a l'activitat física en algun dels campus que no disposen d'instal·lacions esportives.	Pendent de definir	Servei d'Esports Servei d'Infraestructures	Actuació realitzada com a mínim en un campus
CS 1.3	Elaboració d'una diagnosi sobre la salut emocional de la comunitat i disseny d'un model de seguiment per a la presa de decisions.	Internalitzat	GIC Servei d'Esports Servei de Prevenció de riscos laborals	Diagnosi realitzada
CS2. 1	Difusió de la monitorització de paràmetres de qualitat ambiental a la comunitat en llocs d'alta visibilitat de la comunitat com les entrades dels edificis	Pendent de definir	Servei d'Infraestructures GIC	Publicació de paràmetres en format obert
CS2. 2	Inici d'un estudi per incorporar la perspectiva de la salut en la gestió dels espais i establiment de nous paràmetres de seguiment i mesures de gestió.	6.000€	Servei d'Infraestructures GIC	Estudi realitzat
CS 3.1	Incorporació de criteris d'alimentació sostenible i saludable d'aliments en les concessions de restauració d'acord amb les recomanacions del CIC i US.cat.	Recursos propis	GIC Servei d'Infraestructures	Incorporat a la Guia de contractació responsable
CS 3.2	Campanya per afavorir el consum de proximitat i baix en emissions de CO ₂ i implantació en una concessió com a mínim.	1.000€	GIC Servei d'Esports	Implantació en una concessió.
CS 3.3	Incorporació de productes de comerç just a les concessions de restauració	Internalitzat	Servei d'Infraestructures GIC	Concessions de bar amb cafè de comerç just.

CS 4.1	Elaboració d'un pla d'inversió d'aparcament segur de bicicletes i altres vehicles de mobilitat personal.	Internalitzat i fons externs	Servei d'Infraestructures	Document aprovat
CS 4.2	Promoció d'una acció conjunta en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya per aconseguir bonificacions per a la mobilitat en transport públic de l'estudiantat.	Internalitzat	GIC	Acció assolida
CS 4.3	Elaboració d'un document de criteris per a la implantació i gestió d'infraestructures de recàrrega de vehicle elèctric.	Internalitzat i fons externs	Servei d'Infraestructures	Document aprovat
CS 4.4	Promoure accions de peatonalització dels campus i el seu entorn.	Internalitzat	Equip tècnic UPC Sostenible	Informe d'actuacions realitzades
CS 4.5	Definició d'un model de gestió per integrar la mobilitat en la presa de decisions.	Internalitzat	Gerència	Proposta organitzativa realitzada
CS 5.1	Integració dels elements de verd dels campus en l'inventari d'espais.	Internalitzat	Servei d'Infraestructures	Dades integrades a l'inventari
CS 5.2	Estudi d'un projecte de façana i/o coberta verda.	CampusLab	Servei d'Infraestructures	Projecte dissenyat
CS 5.3	Implicació de la comunitat en el coneixement, la cura i gaudi de la biodiversitat dels campus.	Pendent de definir	GIC	Nombre de centres docents implicats
CS 5.4	Suport a iniciatives pilot d'horts en dos campus	Pendent de definir	Centres docents i UTG GIC	Projectes iniciats.

5. Àmbits transversals

ACTUACIONS PRIORITÀRIES ANYS 2022-2023		RECURSOS (pels 2 anys)	RESPONSABILITAT OPERATIVA	INDICADORS ASSOLIMENT DE L'ACTUACIÓ
LE 1.1	Participació en xarxes interuniversitàries, de l'entorn i internacionals com el grup de treball de sostenibilitat de l'ACUP, el grup de compra socialment responsable entre administracions i entitats, o la xarxa d'universitats UNITE!	Internalitzat	GIC	Nombre de xarxes amb participació UPC
LE 1.2	Difusió externa de l'acció que duu a terme la UPC i participació en sistemes de rànquings internacionals.	Internalitzat	Servei de Comunicació GPAQ GIC	Nombre d'impactes relacionats amb el Pla
LE 1.3	Creació d'itineraris campus sostenible i espais d'intercanvi d'experiències transformadores.	Pendent de definir	Centres docents i UTG GIC	Nombre d'itineraris de campus
CU 1.1	Reforç de l'impacte de la comunicació UPC Sostenible en els centres docents aprofitant les activitats d'UPCArts.	Internalitzat	UPCArts Centres docents i UTG	N. d'accions de sostenibilitat a UPCArts
CU 1.2	Involucració de PDI expert en sostenibilitat per reforçar i comunicar les actuacions de gestió sostenible.	Internalitzat	Centres docents i UTG	Nombre de PDI involucrat
CU 1.3	Recuperació de la vida universitària i l'associacionisme entorn de la sostenibilitat promovent accions en coordinació amb l'estudiantat.	Internalitzat	Consell de l'estudiantat GIC	Nombre d'accions
CU 1.4	Realització d'una trobada anual de la comunitat UPC Sostenible.	Internalitzat	Equip tècnic UPC Sostenible	Actuació realitzada
CU 2.1	Programació d'activitats de sensibilització, participació i formació en relació a la sostenibilitat.	Pendent de definir	Equip tècnic UPC Sostenible	Nombre d'accions

CU 2.2	Elaboració d'un informe anual de sostenibilitat amb accés obert als principals indicadors i paràmetres de sostenibilitat.	Internalitzat	GPAQ Equip tècnic UPC Sostenible	Informe publicat
CU 2.3	Dinamització de l'espai de coordinació i seguiment del Pla amb els centres docents, les UTG i els Serveis.	Internalitzat	Equip tècnic UPC Sostenible	Nombre de reunions realitzades
CL 1.1	Creació d'un Oficina CampusLab de suport a Estudiants, PDI i PAS per a reptes interns de sostenibilitat en connexió als sistemes d'oferta de treballs acadèmics dels centres.	Internalitzat i fons externs	GIC	Web CampusLab
CL 1.2	Promoure la realització de 50 projectes CampusLab en els diferents àmbits del pla UPC Sostenible assegurant la connexió entre reptes dels campus, projectes acadèmics i implementació de les solucions proposades.	Internalitzat	Centres docents i UTG GIC	Nombre de projectes

ANNEX 1. PROCÉS PARTICIPATIU

Participants fase 1

Anna Gras. Directora de l'EEABB
Jordi Arimany. Cap del Servei d'Esports.
Montse Bosch. Departament de Tecnologia de l'arquitectura
Muriel Botey. Sotsdirectora de Qualitat i Responsabilitat social de l'EEBE
Joan Carles Buron. Director de l'Àrea d'Infraestructures
Pau Calleja. Servei d'Infraestructures
Enric Carrera. Director de l'Intexter
Albert Cuchí. Director de l'ETSAV
Cristina Dantart, Àrea TIC
Juan de Dios Roman. Cap de manteniment de Campus Nord.
Jordi Escolà. Cap del Servei de Contractació
Ana Fàbregas. Servei d'Esports
Gemma Fargas. Cicerectora de Responsabilitat social i Igualtat
Didac Ferrer. Cap del Gabinet d'Innovació i Comunitat
Leyre Ferrer. ETSEIB i grup de treball responsables de sostenibilitat de les UTG
Marta Gangolells. Departament d'Enginyeria de projectes i de la construcció
Valentí Guasch. Director de l'Àrea de Recerca.
Arantza Igartua. Servei de prevenció de riscos laborals
Álvaro Luna. Departament d'Enginyeria Elèctrica
Anna Martí. ETSAV i grup de treball responsables de sostenibilitat de les UTG
Emiliana Marques. Centre de Cooperació pel Desenvolupament.
Montse Mestres. EPSEVG i grup de treball responsables de sostenibilitat de les UTG
David Pino. Departament de Física.
Fermín Sánchez. Programa UPC Reutilitza
Jordi Segalàs. Director de l'Institut de Sostenibilitat UPC
Montse Vilalta. Gabinet d'Innovació i Comunitat / Oficina d'Inclusió
Roberto Villafáfila. Departament d'Enginyeria elèctrica.

Membres de l'equip tècnic

Gabinet d'Innovació i Comunitat: Mireia de Mingo i Pere Losantos.
Servei d'Infraestructures: Josep Manel Sabaté.
Amb el suport dels estudiants becats: Aina Cifre, Arnau Sedeño i Laura Solé.

Nota: Els càrrecs estan referits als que eren vigents durant la primera fase del procés participatiu.